

milier til gode, som rent faktisk befinder sig i lavindkomstgruppen.

Regeringen fik i 2004 udarbejdet rapporten »Lavindkomst, mobilitet og sammensætning«, som viste, at de fleste børnefamilier i lavindkomstgruppen kun er der i kort tid. Ud fra en bestemt definition på lav indkomst var der f.eks. 22.000 børn under 9 år i familier med lav indkomst i 1993. Knap 3.000 af disse var fortsat i gruppen i 2003, og kun knap 500 havde været i gruppen i hele perioden. Det er altså relativt få børnefamilier, som befinder sig konstant i lavindkomstgruppen, og det er jo helt centralt i denne diskussion og viser, at der er meget stor udskiftning i lavindkomstgruppen.

Efter regeringens opfattelse skal ydelserne indrettes sådan, at der er et incitament til at komme i beskæftigelse og bevæge sig ud af lavindkomstgruppen. Det kan ikke hjælpe noget at have et system, hvor den enkelte skal tjene over 25.000 kr. om måneden, for at der bliver råd til mere, end når familien er på kontanthjælp. Og efter min opfattelse har det mindre konsekvenser for børnenes muligheder og opvækst, at der i en periode er lavere indkomst sammenlignet med den situation, hvor forældrene mere varigt er uden for arbejdsmarkedet, fordi det ikke kan betale sig.

Hvis ikke man ønsker et samfund med total økonomisk omfordeling og dermed en helt lige indkomstfordeling uden privatøkonomiske incitamenter, vil der jo altid være nogle, som har lavere indkomst end andre.

Hvis man som et rent tankeeksperiment forestillede sig, at man fordoblede alle indkomster, så vil det jo fortsat være den samme gruppe, der har de laveste indkomster, men selvfølgelig på et andet niveau. Og netop fordi vi godt ved, at der altid vil være en gruppe, som har lavere indkomst end andre, kommer debatten hele tiden til at dreje sig om selve indkomstniveauet, en fattigdomsgrænse om man vil, eller som det kaldes i denne forespørgsel: et mindste levestandard.

Og her rækker min fantasi altså ikke længere. Hvordan skulle man på nogen måde kunne fastlægge grænser for, hvad den enkelte familie skal bruge sine penge til, om der skal købes til discountpriser eller ej? Det tror jeg helt ærligt de fleste danskere godt vil have sig frabedt.

Fordele og ulemper ved at indføre et mindste levestandard eller en officiel fattigdomsgrænse i Danmark skal ses på baggrund af, at Danmark som udgangspunkt er blandt de lande i den vestlige verden, hvor færrest har en relativt lav

indkomst. Det er altså meget godt at have i baghovedet, når man skal diskutere fattigdomsgrænser.

Jeg synes, der er mange argumenter, der taler imod, at man fastsætter en officiel fattigdomsgrænse. Det er nemlig ikke muligt at sige noget præcist om, hvilket indkomstniveau der er fair, anstændigt eller rimeligt ud fra objektive kriterier. Det er i bund og grund et politisk spørgsmål og omfatter blandt meget andet en afvejning i forhold til at bevare tilskyndelsen til selvforsørgelse, til at uddanne sig eller andet.

Disponibel indkomst i et enkelt år er heller ikke nødvendigvis et godt mål for en families faktiske levestandard. Tidligere forbrugsvalg, det kan være opsparing, eller det kan være optagelse af lån, vil f.eks. betyde, at der er et større eller mindre beløb til rådighed for forbrug, end den løbende indkomst vil vise.

Samtidig kan familier også bevidst prioritere andet end pengeindkomst. Nogle familier kan i en periode prioritere mere fritid eller mere tid sammen med børnene frem for pengeindkomst. Får det dem under en fastsat fattigdomsgrænse, har det ikke automatisk negative konsekvenser for børnene. Vi har indrettet os med et ganske komplekst system af forsørgelsesydelser, som tager højde for de særlige udgifter, forskellige familietyper har. På den måde sikrer vi en målretning af de offentlige ydelser til familierne med de laveste indkomster.

Kl. 14.10

Mange forestiller sig nok, når de hører ordet fattigdomsgrænse, at det er noget, der vil lægge en effektiv bund under, hvad man som borger i Danmark skal have at leve for. Men sandheden er, at vi kan ende med et niveau, der er placeret på laveste fællesnævner, for de offentlige midler er trods alt ikke ubegrænsede. Samtidig vil det være svært at opretholde det finmaskede system, som vi har i dag, hvor der ydes særlig hjælp til grupper med særligt behov.

Man kan som bekendt ikke både blæse og have mel i munden på samme tid, og hvis nogle eksperter har defineret, hvad man skal kunne leve for i Danmark, hvorfor skulle man så opretholde et system med den form for målretning, som vi rent faktisk har i dag? Så hvad har de familier, der i en periode befinder sig i lavindkomstgruppen, ud af en officiel fattigdomsgrænse, når den ikke afspejler den konkrete families behov? Det har jeg meget svært ved at se.

På samme måde er det vanskeligt at se, hvordan et mindste levestandard skal kunne tage høj-